

Savolan kiinteistöosaakeyhtiön oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 29.11.2021 § 495, Oikeudellisten asiantuntijapalvelujen hankinta sopimuskaudelle 20.12.2021-31.1.2023, optio 1 vuosi

KH 17.01.2022 § 5
1/02.08.00.01/2021

Valmistelija hankintapäällikkö Virve Silvennoinen, virve.silvennoinen@savonlinna.fi
p. 044 417 4985

Selostus Kaupunginhallitus on 29.11.2021 § 495 tehnyt päätöksen: Oikeudellisten asiantuntijapalvelujen hankinta sopimuskaudelle 20.12.2021-31.1.2023, optio 1 vuosi. Kunnan jäsenen muutoksenhaku aika kyseiselle päätökselle on päättynyt 23.12.2021.

Oikaisuvaatimukset käsitellään vasta oikaisuvaatimusajan päättymisen jälkeen, koska samaan päätökseen kohdistuvat oikaisuvaatimukset on syytä käsitellä samassa kokouksessa.

Savolan kiinteistöosaakeyhtiö on lähettänyt asiasta oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenenä, joka on saapunut 2.12.2021. Oikaisuvaatimus on esityslistan liitteenä.

Oikaisuvaatimusasiakirjaan liitetyt muut asiat käsitellään erillisissä prosesseissa.

Oikaisuvaatimuksen vaatimukset ja perustelut:

Oikaisuvaatimuksessaan Savolan kiinteistöosaakeyhtiö vaatii, että kaupunginhallituksen päätös on kumottava ja palautettava uudelleen valmisteltavaksi.

Oikaisuvaatimuksen mukaan hankinnassa kysymys on tosiasiallisesti kaupunginlakimiehen viran ulkoistamisesta, koska kaupungilla ei ole kaupunginlakimiestä tällä hetkellä. Kaupunginlakimiehen tehtävässä virkamiestä sitovat mm. selvitysvelvollisuus, tarkoituksenmukaisuusperiaate ja tasapuolisuusperiaate sekä hallinnon julkisuusperiaate. Ostopalvelun tuottaja ei ole velvollinen tarkastamaan päämieheltään saamia tietoja, jolloin tilaajana oleva viranhaltija voi premissejä manipuloimalla saada millaisen ohjeistuksen hyvänsä. Ostopalvelun tuottaja on riippuvainen tilaajan päätöksistä. Hyvän asianajotavan mukaan asianajajan tehtävä on ajaa päämiehensä etua kaupungin (hallintoyksikkö), ei kuntalaisten etua. Tämä voi johtaa ristiriitaisiin tasapuolisuusperiaatteen ja tarkoituksenmukaisuusperiaatteen kanssa, kun palveluntilaaja voi toimeksiantoja valikoimalla vaikuttaa saatuihin neuvoihin. Tämä johtaa huomattavaan ristiriitaan virkatyönä hoidettavan lakimiehen riippumattomuuden ja ostopalveluna hankittavan lakiasiaan palvelun välillä.

Ostopalvelun tuottajalla ei ole edes muodollista virkavastuuta ja se vastaa toiminnastaan vain palvelun tilaajalle. Kuntalaiset eivät ole oikeussuhteessa palvelun tuottajaan eikä kuntalaisilla ole myöskään muutoksenhakuoikeutta päätöksiin. Asialla on huomattava merkitys myös luottamuselinten jäsenten oikeusturvan kannalta. Nämä eivät voi koskaan tietää millä perusteilla lausuntoa on haettu ja annettu. Palvelun tilannut virkamies voi premissiä vääristelemällä kontrolloida "totuutta" ja manipuloida luottamuselimiä haluamallaan tavalla. Ulkopuolisen neuvonantajan antama lausunto ei kuitenkaan vapauta luottamuselinten jäseniä virkavastuusta.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että asianajajaa sitoo luottamuksellisuus. Palveluntuottajalla ei ole oikeutta luovuttaa toimeksiantoon liittyviä tietoja esim. kuntalaisille, kun virkalamiehenellä olisi päinvastoin hallinnon julkisuusperiaatteen takia velvollisuus luovuttaa tietoja käsiteltävistä asioista. Hallinnon julkisuusperiaate ei voi toteutua myöskään, jos asiakirjoja säilytetään yksityisessä asianajotoimistossa. Hallinnon julkisuus tehdään tyhjäksi, jos ostopalvelun tuottaja pitää asiakirjat itsellään. Julkisvalvonta muuttuu mahdottomaksi, mikä on omiaan heikentämään edustuksellista demokratiaa.

Virkamieskunnalla on maallikkojäsenistä koostuvien toimielinten jäseniin verrattuna huomattava strateginen etu, jos mitään oikeudellista konsultaatiota ei voi saada ilman johtavien viranhaltijoiden valtuutusta. Virkamieskunnalla vastaavaa ongelmaa ei ole, kun näillä on asemavaltuutus tilata kaupungin maksamia ostopalveluita. Menettely heikentää edustuksellista demokratiaa merkittäväällä tavalla.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että Asianajotoimisto Reinikainen ja Vainio Oy:n tarjous on hylättävä yhtiön osakkaan aikaisemman toiminnan vuoksi.

Lakimaa Oy ei ole asianajotoimisto eikä lupalakimestoimisto. Tällöin Lakimaa Oy ei voi edustaa kaupunkia oikeudenkäynneissä eikä sitä koske monet muutkaan velvoitteet, jotka rasittavat asianajajia ja lupalakimiehiä.

Oikaisuvaatimuksen mukaan kaupungin siirtyessä ostopalveluihin oikeudellisissa kysymyksissä menettely vaarantaa perusoikeuksia, oikeusturvaa ja edustuksellista demokratiaa. Päätöstä ei voi pitää hyväksyttävänä kuntalaisten perusoikeusnäkökulmasta ja se on kumottava.

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös:

Kaupunginhallituksen 29.11.2021 § 495 tekemässä päätöksessä on ollut kysymys oikeudellisten asiantuntijapalvelujen hankinnasta sopimuskaudelle 20.12.2021-31.1.2023, optio 1 vuosi. Hankinta sisältää neuvonta- ja ohjauspalveluja oikeudellisiin kysymyksiin sekä avustamista asiakirjojen laadinnassa kaupungin eri yksiköille ja eri oikeudenaloihin liittyen.

Oikaisuvaatimuksen käsittely ja päätöksen perustelut:

Oikeudellisten asiantuntijapalvelujen hankinnassa on ollut kysymys asiantuntijapalvelujen hankkimisesta kaupungin eri toimialoille. Kyse ei ole ollut kaupunginlakimiehen viranhoidon ulkoistamisesta. Asiat, joihin asiantuntijapalvelut liittyvät, valmistellaan ja päätetään kaupungin viranhaltijoiden toimesta virkavastuulla ja viranhaltijan esittelystä. Kaupunki tekee lopulliset asioita koskevat päätökset.

Kaupunki noudattaa toiminnassaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) ja oikeudellisten asiantuntijapalveluiden toimeksiantoihin liittyvien tietojen antamisesta/luovuttamisesta päättää kaupunki.

Kaupunki katsoo, että Savolan kaavoitustilanne ei liity käsiteltävänä olevaan hankintapäätökseen eivätkä myöskään rikosepäilyt, joita oikaisuvaatimuksen tekijä kohdistaa Asianajotoimisto Reinikainen ja Vainio Oy:n toteuttamiin aikaisempiin Savolaan liittyviin toimeksiantoihin.

Oikeudellisten asiantuntijapalvelujen tilausprosessi ei liity oikaisuvaatimuksen kohteena olevaan hankintapäätökseen. Hankintapäätöksen tarkoituksena on valita palveluntuottajat tuottamaan hankinnan kohteena olevaa palvelua.

Lakimaa Oy:n osalta oikaisuvaatimuksen väite on perusteeton, koska hankintaan ei ole sisältynyt edustamista oikeudenkäynnissä (Tarjouspyyntö 371842 s. 9: "Selvyyden vuoksi todetaan, että ei sisälly oikeudenkäyntiasiamiespalvelut.").

Oikaisuvaatimus voidaan tehdä laillisuus- ja tarkoituksenmukaisuusperusteella. Kaupunki ei ole toiminut lainvastaisesti hankkiessaan oikeudellisia asiantuntijapalveluja. Hankintapäätös ei ole lainvastainen. Oikaisuvaatimus tulee hylätä, koska siinä ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta kaupunginhallituksen päätös olisi kumottava tai joiden johdosta päätöstä olisi muutettava.

Esittelijä	Kaupunginjohtajan 1. sij. Kari Tikkanen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hylätä oikeudellisten asiantuntijapalvelun hankintapäätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.
Käsittely	Esteellisinä kokouksesta poistuivat Sanna Metsälä, Eija Stenberg ja Seija Puputti (HallL 28 § 1 mom. k.7)
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksi	Savolan kiinteistöosakeyhtiö

Panu Peitsaro poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.35 ja varajäsen Pasi Pekkonen saapui kokoukseen hänen tilalleen.